

Raadsvergadering d.d. : 29 januari 2026

Afdeling : Maatschappij en Ruimte

Portefeuillehouder : Wethouder L.J.J.M. Wijnen-Koenen

Onderwerp : Actieplan Buitengebied, besteding middelen RvR

Betreffend onderdeel : Taakveld 8 "Volkshuisvesting, ruimtelijke
programmabegroting ordening en stedelijke vernieuwing"

Inleiding

In de afgelopen jaren zijn er diverse ruimte voor ruimte woningen gerealiseerd. Voor deze ruimte voor ruimte woningen heeft de gemeente vanuit de provincie Noord Brabant €2.471.100,- aan stimuleringsbijdragen ontvangen. De afgelopen periode is er overleg met de provincie gevoerd over de besteding van deze bijdragen volgens de vastgestelde richtlijnen. De stimuleringsbijdragen zijn opgenomen in de bestemmingsreserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied (DOB) – gebiedsakkoord N69. Voorliggend voorstel bevat de besteding van de resterende middelen van deze bijdragen. De in dit voorstel genoemde projecten kunnen op goedkeuring van de provincie rekenen in het kader van de stimuleringsbijdragen ruimte voor ruimte.

Voorstel

1. Het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB–gebiedsakkoord N69 vast te stellen;
2. Een bedrag van € 105.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van de laanbeplanting Aartslaan.
3. Een bedrag van € 100.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van de bosomvorming bij de Pielis.
4. Een bedrag van € 125.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van de Stevert.
5. Een bedrag van € 85.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van het opknappen van de visvijvers.
6. Een bedrag van € 85.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van het project Kronkels.
7. Een bedrag van € 53.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van Landart Einderheide.
8. Een bedrag van € 140.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van de wandelroute Keersop – Belgische grens.
9. Een bedrag van € 64.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van de wandelroute Loverensdijk
10. Een bedrag van € 35.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de afschrijvingslasten van de wandelroute Beekloop.
11. Een bedrag van € 200.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP) ter dekking van diverse projecten.

12. Een bedrag van € 35.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB ter dekking van de kosten van € 35.000 voor de vogelakkers in het buitengebied.
13. Een bedrag van € 6.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB ter dekking van de kosten van € 6.000 voor de route langs de innovatieve brugleuningen.
14. Een bedrag van € 330.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de toekomstige gedeeltelijke afschrijvingslasten van het hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk.
15. Een bedrag van € 250.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DOB en deze te storten in de dekkingsreserve DOB ter dekking van de gedeeltelijke toekomstige afschrijvingslasten van het verbreden van de recreatieve fietspaden.
16. Een bedrag van € 75.000 te reserveren in de bestemmingsreserve DOB ter dekking van de uitvoering van het landschapsplan.
17. Dit voorstel middels een begrotingswijziging verwerken in de programmabegroting.

Beoogd effect

Met het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 wordt beoogd de ontvangen stimuleringsbijdragen en de ontvangen bedragen uit de grondverkopen van gronden gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) rechtmatig en doelgericht in te zetten voor de kwaliteitsverbetering van het buitengebied. Er zijn reeds verschillende projecten uitgevoerd en in voorbereiding die bijdragen aan een aantrekkelijker en duurzamer landschap. Hiermee wordt zichtbaar invulling gegeven aan zowel de gemeentelijk als de provinciale doelstelling om de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied van Bergeijk te versterken.

Voorgeschiedenis

De regeling *Ruimte voor Ruimte* (RvR) biedt gemeenten de mogelijkheid om via provinciale stimuleringsbijdragen de kwaliteit van het buitengebied te verbeteren. Gemeenten ontvangen deze bijdragen per gerealiseerde RvR-kavel, zodra meer dan dertig kavels zijn ontwikkeld. De gemeente Bergeijk heeft sinds de start van de regeling in 2000 in totaal 71 RvR-kavels gerealiseerd. Vanaf 2015 zijn hierover afspraken gemaakt met de provincie Noord-Brabant. Op basis van de overeenkomst uit december 2015 ontving de gemeente bijdragen van € 62.500 per gemeentelijke ontwikkeling (zoals Woonbos, Hooge Berkt en Ekkerweg) en € 50.000 per particuliere ontwikkeling. In totaal heeft de gemeente van 2015 tot en met 2020 € 850.000 aan stimuleringsbijdragen ontvangen. Omdat één artikel uit de overeenkomst in december 2020 was verlopen, werden in 2021 en 2022 tijdelijk geen bijdragen ontvangen. Dit is hersteld door een addendum dat op 13 september 2023 met terugwerkende kracht werd vastgesteld. Hierdoor is alsnog € 950.000 over deze jaren ontvangen. In 2024 hebben we nog een bedrag van € 671.100,= ontvangen. De ontvangen stimuleringsbijdragen bedragen in totaal € 2.471.100 en zijn ondergebracht in de reserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied. Vanuit deze reserve worden onder andere projecten uit het Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP) gefinancierd, gericht op de kwaliteitsverbetering van het buitengebied. De provincie verwacht dat de gemeente de stimuleringsbijdragen daadwerkelijk inzet voor dit doel en daarover verantwoording aflegt. Omdat de ontvangen bedragen de huidige bestedingen overstijgen, is in de raadsinformatiebrief toegezegd dat een actieplan wordt opgesteld waarin wordt beschreven hoe deze middelen rechtmatig en effectief zullen worden ingezet. Momenteel is het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 opgesteld en zijn de projecten welke opgenomen zijn zorgvuldig afgestemd met de Provincie Noord-Brabant. Zij hebben akkoord gegeven op de besteding van de stimuleringsbijdragen aan deze projecten.

Argumenten

- 1.1 *Met het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 kunnen de betreffende gelden besteed worden aan projecten welke bijdragen aan een aantrekkelijker en duurzamer landschap.*

Het vaststellen van het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 is noodzakelijk om zowel de gemeenteraad als de provincie duidelijk inzicht te geven over de besteding van onder andere de ontvangen stimuleringsgelden. Hiermee wordt transparantie gecreëerd en kan verantwoording op een overzichtelijke manier plaatsvinden. De bijdragen vanuit de provincie dienen

immers verantwoord te worden en mogen uitsluitend worden besteed aan de categorieën zoals vastgelegd in de provinciale richtlijnen:

- natuurprojecten
- aanleg landschapselementen
- aanleg fauna voorzieningen
- sloop van ongewenste bebouwing
- kennisdeling en onderzoek
- ontwikkeling van toerisme en recreatie
- verduurzaming
- gebiedsontwikkeling

Door het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 goed te keuren, wordt een groot aantal projecten mogelijk gemaakt die bijdragen aan de kwaliteitsverbetering van het buitengebied. Denk hierbij aan natuurprojecten voor herstel van ecosystemen, de aanleg en versterking van landschapselementen en het creëren van faunavoorzieningen. Ook projecten gericht op kennisdeling en onderzoek en de ontwikkeling van toerisme en recreatie van het buitengebied kunnen op deze manier effectief worden uitgevoerd. Het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 zorgt ervoor dat beschikbare middelen doelgericht worden ingezet, waarbij elk project duidelijk gekoppeld is aan de gestelde categorieën en doelen van de provincie.

Tevens worden de ontvangen bijdragen uit EHS-grondverkoop op deze wijze verantwoord besteed. In totaal is er €992.573 ontvangen. Aangezien er toch al een verantwoording voor de provinciale stimuleringsbijdragen moest plaatsvinden, is besloten om ook de besteding van de EHS-grondverkoop in het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 op te nemen. Zo ontstaat een duidelijke en volledige verantwoording van alle ontvangen bijdragen.

Op dit moment staat er nog €19.000 in de PLOP. In totaal is er €1.688.000 opgenomen in de bestemmingsreserve DOB. De totale geplande uitgaven in het actieplan bedragen eveneens €1.688.000. Na uitvoering van alle nieuwe projecten die worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve DOB-gebiedsakkoord N69, zal het saldo nihil zijn.

2.1 t/m 10.1 andere dekking van bestaande middelen

Voor de projecten die genoemd zijn onder beslispunten 2 tot en met 10 is in het verleden al een krediet gevoteerd. Daarbij zijn de afschrijvingslasten ten laste van het begrotingssaldo gebracht, omdat op dat moment nog discussie bestond of deze binnen de stimuleringsbijdrage uitgegeven mochten worden. Door het akkoord van de provincie kunnen de middelen uit de stimuleringsbijdrage worden ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten. Op die manier wordt een bedrag van € 36.233 structureel vrijgemaakt om aan andere beleidsdoelen te besteden.

11.1 t/m 16.1 dekking voor toekomstige projecten

Voor de projecten die genoemd zijn onder beslispunten 11 tot en met 16 zijn nog geen budgetten aanwezig. De middelen voor deze projecten worden in de reguliere planning en control cyclus bij de raad aangevraagd. Door het oormerken van de genoemde bedragen binnen de reserve, wordt in de toekomst voor (een gedeelte van) deze projecten geen aanspraak gemaakt op het begrotingssaldo ter dekking van deze voorstellen. Deze projecten voldoen ook aan de gestelde voorwaarden vanuit de provincie voor de inzet van de stimuleringsbijdrage.

17.1 Budgetrecht van de reserves ligt bij de raad

Voor de inzet van de reserves is het akkoord van de raad nodig. Middels dit voorstel worden de middelen uit de bestemmingsreserve DOB ingezet.

Kantttekeningen

1.1 Indien het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 niet wordt vastgesteld

Indien het actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 niet wordt vastgesteld, is de verantwoording richting de provincie voor de betreffende projecten niet verzekerd, aangezien

deze projecten reeds zijn afgestemd en goedgekeurd. Bovendien moet in dat geval de financiering voor de projecten uit andere beschikbare reserves worden ingezet om de uitvoering van de projecten alsnog te kunnen dekken.

2.1 t/m 17.1 indien niet wordt besloten dienen bedragen apart aangevraagd te worden

Indien de raad niet instemt met het voorliggende voorstel, dienen de bedragen voor de diverse projecten apart aangevraagd te worden. Dit kan voor verwarring zorgen en voor een onvolledig overzicht. Daarnaast kan de provincie ervoor kiezen om de toegekende stimuleringsbijdragen terug te vragen. De nu voorliggende projecten zijn echter afgestemd met provincie waardoor dit niet de verwachting is.

Financiën

De ruimte voor ruimte gelden zijn in het verleden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied (DOB). Deze middelen dienen binnen bepaalde kaders besteed te worden, waarbij de projecten binnen het voorliggende plan op goedkeuring kan rekenen van de provincie.

Waar van toepassing worden de middelen vanuit de genoemde bestemmingsreserve DOB gestort in de bij de 1^e burap 2025 gevormde dekkingsreserve DOB. Met deze middelen kunnen de afschrijvingslasten (of een gedeelte hiervan) gedekt worden vanuit de dekkingsreserve. Omdat een deel van de afschrijvingslasten reeds is begroot met dekking vanuit het begrotingssaldo, levert dit een voordeel op van € 36.233 voor de begroting (beslispunten 2 tot en met 10). Voor de projecten die genoemd zijn onder beslispunten 11 tot en met 16 zijn nog geen budgetten aanwezig. De middelen voor deze projecten worden in de reguliere planning en control cyclus bij de raad aangevraagd. Dit geldt ook voor de middelen die betrekking hebben op het plattelandsontwikkelingsprogramma. Ook hiervan worden de projecten apart meegenomen in de planning en control cyclus.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

Plan is reeds besproken met provincie. Bij akkoord worden diverse projecten uitgevoerd

Uitvoering

Na akkoord uitvoering geplande projecten.

Bijlagen

- Actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69
- Bijlage 1 Actieplan Besteding bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

W.J.G. Delissen – van Tongerlo
Burgemeester (wnd.)